

2.

**Om religiøse Foredrag i Vaisenhuus-Kirken i
Kiöbenhavn, sigtende til Jødernes Omvendelse.
1728.**

Efter de om *Gedelöche* ovenfor anførte Ord, fortæller *Pontoppidan*, Menoza, III. 460—61, at “man paa samme Tid var her betænkt paa at omvende Jøder, og havde, ligesom i Rom, anordnet visse Prædikener og Samtaler i Vaisenhuus-Kirken, hvor nogle Jøder hver Gang maatte indfinde sig til Evangelii Hörelse, med Frihed at giøre alle muelige Indvendinger og kræve videre Grund for det dem syntes ugrundet.” “Ildebranden” — tilføier *Pontoppidan* — “giorde Ende paa den Sag, som kort tilforn var begyndt.”

Nöiere oplyses denne Plan ved følgende tvende kongelige Rescripter, som ere indførte i *Siell. Tegnelser* Nr. LXVI.

Fol. 57. Kiöbenhavns Magistrat anlangende at for sig kalde de Ældste, som staae for Jödernes Synagoger i Kiöbenhavn, og dennem at tilholde, at de paa förstkomende Torsdag, d. 20. Mai, indfinde sig i Vaisenhuset og der anhøre Hr. Geheimeraad *Holstes* Tale til dem i Hans Majestæts Höie Navn. Hafniæ d. 18. Mai 1728.

Fol. 177. Dr. *Henrik Dyrkop* og Hr. *Matthias Schreiber* *) anlangende at indfinde sig hos Missions-Collegii Tilforordnede udi Vaisenhuset, naar de maatte finde fornödent den jödiske Nation der at indkalde.

F. IV. V. G. T. Eftersom Os Elskelig Hr. *Johan Georg von Holstein* tilligemed de övrige Vores Tilforordnede udi Missions-Collegiet allerunderdanigst have begieret, at Vi allernaadigst ville anbefale Eder at indfinde Eder udi Vaisenhuset heri Vores kongelige Residentssad Kiöbenhavn, for vexelviis der at overvære, naar den herværende jödiske Nation, i allerunderdanigst Fölge af Vores til Os Elskelige Præsident, Borgemester og Raad sammesteds d. 18. Mai næstafvigst ergangne allernaadigste Befaling, der kommer tilstede: da, som Vi Intet höiere ønske, end at Vi kunde see samtlige Vores kiære og troe Undersaatter alle paa den Maade at frygte den allerhöieste Gud, som han udi sit allerseligste Ord, saavel det Nye som det Gamle Testamente, selv haver budet og befalet, Vi dog ikke dermed ere sindede ved nogen Slags Tvang at bringe Jöderne til Omvendelse fra den Vildfarelse, hvorudi de ere begrebne, men aleneste af christelig Omsorg for dem som endeel af Vores Undersaatter, ville lade forsöge, om det ikke maatte behage den allerhöieste Gud ved Aandens Kraft i Ordet at lede dennem til sand og alvorlig Om-

*) Begge Præster ved St. Petri Kirke i Kiöbenhavn.

vendelse; saa er nu hermed Vores allernaadigste Villie og Befaling, at I udi Vaisenhuset indfinde Eder hos Vore Tilforordnede i Missions-Collegiet, naar de efter Anmodning maatte finde for godt den jödiske Nation der at indkalde, hvormed I have at giöre en Begyndelse förstkomende Torsdag, hvor Vi da forvente af Eders Os bekiendte retsindige Nidkiærhed for Guds Navns Ære, at I dennem med Sagtmodighed af Guds Ord söge at overbevise deres Vildfarelse, og med al Flid ved Guds medarbeidende Aand og Naade, ved Spörgsmaal og Svar samt andre fornuftige Forestillinger, at overtale dennem, om det Gud saa maatte behage, til Omvendelse *).

Derefter &c. Hafniæ, d. 7. Juni 1728.